

การศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการ
น้ำชลประทานสู่ความยั่งยืน กรณีศึกษา กลุ่มบริหาร
การใช้น้ำชลประทานม่วงเตี้ย อำเภอแม่ลาน จังหวัดปัตตานี

นายอาทิตย์ จูทามาตย์ รหัสนักศึกษา 6520573020
หลักสูตร ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต คณะพัฒนาสังคมและยุทธศาสตร์การบริหาร

วัตถุประสงค์

1. ศึกษาการมีส่วนร่วมของ
ประชาชนในการบริหาร
จัดการน้ำชลประทานของ
กลุ่มบริหารการใช้น้ำ
ชลประทานม่วงเตี้ย
อำเภอแม่ลาน จังหวัดปัตตานี

2. ศึกษาแนวทางการ
พัฒนาการมีส่วนร่วมของ
ประชาชนในการบริหารการ
ใช้น้ำชลประทานอย่างยั่งยืน
ของกลุ่มบริหารการใช้น้ำ
ชลประทานม่วงเตี้ย
อำเภอแม่ลาน จังหวัดปัตตานี

ระเบียบวิธีวิจัย

วิธีการศึกษา : การศึกษาจากเอกสาร (Documentary Study) และ
การสัมภาษณ์แบบเชิงลึก (In-Depth Interview)
ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ : รวมทั้งสิ้น 12 คน ประกอบด้วย

- สมาชิกกลุ่มผู้ใช้น้ำชลประทานม่วงเตี้ย จำนวน 3 คน
- คณะกรรมการกลุ่มบริหารการใช้น้ำชลประทานม่วงเตี้ย จำนวน 3 คน
- อาสาสมัครชลประทาน จำนวน 1 คน

- เจ้าหน้าที่กรมชลประทานในพื้นที่ จำนวน 3 คน
- เจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลม่วงเตี้ย จำนวน 1 คน
- ภาคเอกชน จำนวน 1 คน

ผลการศึกษา

จากการศึกษา พบว่า การดำเนินงานการสร้างการมีส่วนร่วมของกลุ่มบริหารการใช้น้ำชลประทานม่วงเตี้ย พบว่าระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน อยู่ในระดับที่ 4 ความร่วมมือ (To Collaborate) เป็นการหันมาของประชาชนในระดับสูง มีเป้าหมายสำคัญอยู่ที่การมีชิ้นส่วนกับประชาชนในทุกขั้นตอนของการตัดสินใจตั้งแต่การระบุปัญหา พัฒนาทางיעอก และแนวทางแก้ไข รวมทั้งการเป็นภาคีในการดำเนินกิจกรรมรณรงค์หน่วยงานภาครัฐ โดยเกษตรกรและผู้ใช้บริการมีบทบาทและตัดสินใจ ในรูปแบบของคณะกรรมการจัดการชลประทาน (Joint Management Committee for Irrigation หรือ JMC) และกลุ่มบริหารการใช้น้ำชลประทาน ผู้ใช้ก็จะได้นำตามเวลาและตามปริมาณที่ต้องการทั่วถึงและเป็นธรรม

ทั้งนี้ แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารการใช้น้ำชลประทานอย่างยั่งยืน ของกลุ่มบริหารการใช้น้ำชลประทานม่วงเตี้ย ได้ทำในลดขั้นตอนการขึ้นเรื่องความยั่งยืน (BCE) มาปรับใช้กับการบริหารจัดการน้ำชลประทานอย่างยั่งยืน การทำเกษตรในชุมชน เนื่องการเดิมโดยยังมีคุณภาพ เพิ่มคุณภาพชีวิต เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ชักทั้ง ได้นำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ เป็นปรัชญาที่ชี้แจงแนวทางการดำรงอยู่ และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงภาครัฐ และเอกชน ทั้งเป็นการพัฒนาและบริหารใด้ดำเนินไปในทางสายกลาง เป็นการบริหารจัดการน้ำชลประทานสู่ความยั่งยืน พัฒนาทั้งเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

การเปิดรับฟังความคิดเห็นของบุคลากร และการสนับสนุนการทำงานร่วมกัน สามารถนำไปใช้เพื่อปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานในหน่วยงานภาครัฐต่าง ๆ

แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารการใช้น้ำชลประทานอย่างยั่งยืน ควรศึกษาเพิ่มเติมในกรณีที่ต้องดำเนินการนำให้สอดคล้องตามแผนพัฒนาจังหวัดหรือกลุ่มจังหวัด รวมถึงสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) และยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG (Bio-Circular-Green Economy : BCG Model) ของแต่ละพื้นที่

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต

ควรมีการศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการน้ำชลประทานสู่ความยั่งยืน ในหน่วยงานที่แตกต่างและครอบคลุมมากขึ้น ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น องค์การอิสระ เป็นต้น

ควรมีการศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการน้ำชลประทานสู่ความยั่งยืนในพื้นที่อื่น ๆ

ควรมีการศึกษาเชิงเปรียบเทียบระหว่างการศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการน้ำชลประทานสู่ความยั่งยืนในพื้นที่อื่น ๆ เช่น ระหว่างจังหวัด ระหว่างกลุ่มน้ำ ในภูมิภาคอื่น ๆ เป็นต้น